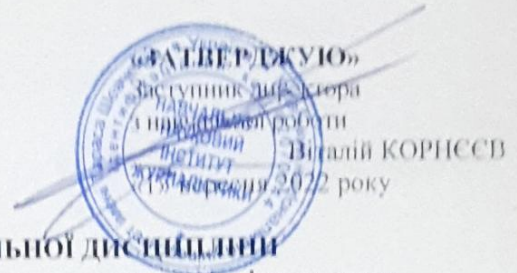


КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
*Ведучий програм телебачення у сучасному аудіовізуальному
мистецтві та виробництві*

для студентів
1 курсу

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	ведучий програм телебачення
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022-2023
Семестр	1-2
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **Мисечко А.О.**, кандидат наук із соціальних комунікацій, викладач кафедри кіно- і телемистецтва,
Лимар Л.Д., доцент кафедри кіно- і телемистецтва,
Бадіон С.В., асистент кафедри кіно- і телемистецтва.

Пролоногвано:

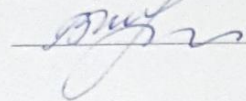
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

Розробники: Мисечко Аліна Олександрівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, викладач кафедри кіно- і телемистецтва.

ЗАТВЕРДЖЕНО

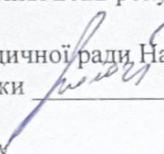
Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

 Віта ГОЯН

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою Навчально-наукового інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної ради Навчально-наукового інституту журналістики  Анастасія ВОЛОБУЄВА

«29» серпня 2022 року

Мета дисципліни – сформувати систему теоретичних знань, практичних умінь і навичок володіння художнім словом, засвоїти елементи виконавського мистецтва, оволодіти професійними засобами та методами, удосконалити навички культури мовлення майбутнього ведучого програм телебачення. Дати студентам основні теоретичні знання дикторської майстерності, виробити уміння та навички володіння дихальним і голосовим апаратом, сформувати необхідні навички правильного діафрагмального дихання і голосоутворення, навчити уникати голосових небезпек, характерних для працівників «голосових» професій, навчити наполегливо працювати над технікою й виразністю мови диктора та ведучого програм телебачення. Надати студентам можливість оволодіти основними поняттями звукорежисури та звукозапису та навчитися основним етапам й процесам роботи зі звуком в кіно і на телебаченні. Навчити працювати над самопрезентацією, сформувати уявлення про структуру телебачення, ознайомити студентів з основними вимогами і специфічними особливостями екранного виступу; сформувати навички роботи в кадрі, написання простих форм інформаційних повідомлень, начитки текстів і зйомок для здійснення перших спроб створення власного аудіовізуального продукту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знати:

- будову дихального й мовного апаратів;
- основи фонетики і орфоепічну нормативність;
- поняття «дикція», «артикуляція», «акцент», «вимова», «вокальні прикраси», «інтонація», «тембр», «діапазон»;
- поняттєвий апарат, пов'язаний зі створенням інформаційних повідомлень;
- поняття «ВМЗ», «СНХ», сюжет;
- поняття «підводка», «лайф», «закадровий текст»;
- специфіку роботи ведучого на телебаченні;
- техніки подолання страху перед виступом;
- основні правила побудови ВМЗ з синхронном;
- основні правила побудови інформаційного сюжету;
- жанрову специфіку телебачення;
- організаційну структуру телеканалів.

2. Вміти:

- самостійно готувати та проводити публічний виступ;
- володіти своїм голосом і пластикою;
- працювати над текстом для начитки;
- створювати новинне текстове повідомлення з огляду на власний досвід;
- застосовувати вправи для вдосконалення артикуляції;
- працювати над текстом новин, підводками;
- створювати новинні текстові повідомлення, зокрема ВМЗ і сюжет;
- володіти базовими техніками подолання страху роботи перед камерою;
- чітко і ясно доносити зміст повідомлення;
- органічно поводитися перед телевізійною камерою;
- володіти основними шаблонами інформаційної начитки;
- створити перші сюжети;
- підготувати й провести перше інтерв'ю.

3. Володіти елементарними навичками:

- використання можливостей дихального й мовного апарату;
- інтонування та тембрування;
- праці в творчій команді;
- міжособистісної взаємодії.

3. Анотація навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна ОК 12 «Ведучий програм телебачення у сучасному аудіовізуальному

мистецтві та виробництві» належить до обов'язкових компонентів ОПП «Ведучий програм телебачення» та викладається впродовж I-II семестру бакалаврату. У межах вивчення цієї навчальної дисципліни студенти мають опанувати практичні й теоретичні уміння та навички, диктора, ведучого телебачення: володіння дихальним і мовним апаратом, навичками правильного голосоутворення, технікою володіння голосом, інтонацією, тембральною образністю чіткої артикуляції звуків; встановлення взаємозв'язку техніки слова зі словесною дією. Крім того, студенти повинні здобути загальне розуміння телевізійних процесів, засвоїти основні правила написання інформаційних повідомлень, начитки, основ монтажу.

При цьому студенти мають опанувати теорію і практику основ звукозапису для телебачення, концертів, спектаклів, кінофільмів та інших аудіовізуальних творів з урахуванням сучасних технологій аудіовізуальної сфери мистецтва, вивчення головних принципів сучасної звукорежисури. Крім того, здобувачі вищої освіти в межах цієї дисципліни мають навчитися аналізувати специфіку професійної діяльності українських та зарубіжних ведучих програм телебачення, пластичний образ людини в кадрі та етикет мовно-пластичної поведінки в кадрі, а також самим опанувати цю специфіку професійної діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі):

- дати знання про будову мовного апарату й техніку правильного мовленнєвого дихання, про принципи акторських технік і практичне їх використання у роботі ведучого програм телебачення;
- ознайомити студентів з організацією знімального процесу від появи творчого задуму до моменту виходу аудіовізуального продукту в ефір;
- ознайомити студентів з аналоговою й цифровою звукозаписувальною технікою та технологіями, а також теоретичними основами звукорежисури та базовими світовими технологіями звукозапису;
- дати знання студентам про організаційну структуру телеканалів, місце ведучого у системі ТБ, його посадові обов'язки, а також про жанрову специфіку та мовно-інтонаційні особливості жанрів українського телебачення;
- навчити визначати звукову стилістику твору згідно зі сценарієм і концепцією режисера-постановника; проводити якісний звукозапис, редагування та первинну обробку фонограм згідно із сучасними технологіями звукозапису; формувати творчий задум монтажно-композиційної цілісності аудіовізуального твору; використовувати основні правила монтажу звуку та звуко-зорових рішень;
- навчити вправам на розширення діапазону голосу і його тембральної насиченості для постійного вдосконалення артикуляційної та дикційної вправності;
- навчити працювати над текстом для дикторської начитки, володіти силою, швидкістю і висотою голосу;
- сприяти формуванню здатності генерувати нові творчі ідеї; виявляти, ставити та вирішувати проблеми, які виникають під час творчого процесу, та приймати обґрунтовані рішення;
- навчити вирішувати різні завдання і кейси (одноосібно і в команді).

Дисципліна спрямована на формування таких навчальних програмних компетентностей:

ЗК 09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 017. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній про мистецтво і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні форми та види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 01. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК 04. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.

ФК 05. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК 08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК 14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати будову мовного апарату й техніку правильного мовленнєвого дихання, про принципи акторських технік і практичне їх використання у роботі ведучого програм телебачення.</i>	<i>Лекція, практичне, семінарське заняття.</i>	<i>Усна відповідь, участь в обговоренні, модульна контрольна робота.</i>	5%
1.2	<i>Володіти знаннями про організацію знімального процесу від появи творчого задуму до моменту виходу аудіовізуального продукту в ефір.</i>	<i>Практичне заняття, самостійна робота, модульна контрольна робота.</i>	<i>Усна відповідь, участь в обговоренні, модульна контрольна робота.</i>	10%
1.3	<i>Знати особливості аналогової та цифрової звукозаписувальної техніки й технологій, а також теоретичні основи звукорежисури та базові світові технології звукозапису.</i>	<i>Практичне заняття, самостійна робота.</i>	<i>Усна відповідь, участь в обговоренні, практичні завдання із звукозапису.</i>	5%
1.4	<i>Знати специфіку організаційної структури телеканалів, місце ведучого у системі ТБ, його посадові обов'язки, а також жанрову специфіку та мовно-інтонаційні особливості жанрів українського телебачення.</i>	<i>Практичне заняття, самостійна робота, модульна контрольна робота.</i>	<i>Усна відповідь, участь в обговоренні</i>	10%
2.1	<i>Вміти визначати звукову стилістику твору згідно зі сценарієм і концепцією режисера-постановника; проводити якісний звукозапис, редагування та первинну обробку фонограм згідно із сучасними технологіями звукозапису.</i>	<i>Практичне заняття, самостійна робота</i>	<i>Практичні завдання із звукозапису.</i>	5%
2.2	<i>Вміти виконувати вправи на розширення діапазону голосу і його тембральної насиченості для постійного вдосконалення</i>	<i>Практичне та семінарське заняття, самостійна робота.</i>	<i>Тренінги для вдосконалення дикції та артикуляції</i>	10%

	артикуляційної та дикційної вправності.			
2.3	Вміти працювати над текстом для дикторської начитки, володіти силою, швидкістю і висотою голосу.	Практичне заняття, самостійна робота	Публічний виступ.	5%
2.4	Вміти формувати творчий задум монтажно-композиційної цілісності аудіовізуального твору; використовувати основні правила монтажу звуку та звуко-зорових рішень.	Практичне заняття, самостійна робота	Практичні завдання із звукозапису.	5%
3.1	Обговорювати з іншими учасниками творчого процесу основні характеристики й окремі частини майбутнього екранного твору та домовлятися щодо остаточного їх варіанту.	Практичне та семінарське заняття, самостійна робота.	Підготовка та проведення тренінгу з дикції та артикуляції, а також публічного виступу.	10%
4.1	Самостійно виконувати поставлені завдання та кейси (одноосібно і в команді), працюючи над створенням окремих елементів аудіовізуального продукту – від задуму до його презентації в аудиторії.	Практичні заняття, самостійна робота.	Підготовка та проведення тренінгу з дикції та артикуляції, а також публічного виступу.	30%
	Разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання.

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	4.1
ПРН1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/продюсерської/режисерської/операторської/звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.	+			+	+			+	+	+
ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.				+	+	+	+	+		+
ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.	+	+	+	+	+	+	+	+		+

ПРН15. Вміти спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).					+			+	+	+
ПРН17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.	+	+	+	+	+			+		+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання (1 семестр):

	ЗМ 1-4	
	Min. 36 балів	Max. 60 балів
Усна відповідь, участь в обговоренні РН.	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Практичні завдання із звукозапису	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Тренінги для вдосконалення дикції та артикуляції	4 x «3» = 12	4 x «5» = 20
Публічний виступ	1 x «3» = 3	1 x «5» = 5
Самостійно проведений тренінг як презентація РН (самостійна робота).	1 x «3» = 3	1 x «5» = 5
Модульна контрольна робота	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10

- підсумкове оцінювання у формі іспиту (1 семестр):

- іспит складається з 2 теоретичних запитань, завдань із звукозапису та публічного виступу;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент за теоретичне питання – по 5 балів, за завдання із звукозапису – 10 балів, за публічний виступ – 20 балів;
- максимальна кількість балів, які можуть бути отримані студентом: 40 балів максимум та 24 бали мінімум за 100-бальною шкалою;
- для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за екзамен не може бути меншою 24 балів.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	6	6	18	6	24	60
Максимум	10	10	30	10	40	100

- семестрове оцінювання (2 семестр):

	ЗМ 5	
	Min. 36 балів	Max. 60 балів
Усна відповідь, участь в обговоренні РН.	6 x «1» = 6	5 x «2» = 10
Тренінги для вдосконалення дикції та артикуляції	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Запис у телевізійній студії (заданого матеріалу)	4 x «3» = 12	4 x «5» = 20
Модульна контрольна робота	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Індивідуальний творчий проєкт та презентація РН (самостійна робота).	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10

- підсумкове оцінювання у формі іспиту (2 семестр):

- іспит складається з 2 теоретичних запитань та індивідуального творчого проєкту (запис перед камерою);
- максимальна кількість балів, які може отримати студент за теоретичне питання – по 5 балів, за проєкт та його презентацію – 30 балів;
- максимальна кількість балів, які можуть бути отримані студентом: 40 балів максимум та 24 бали мінімум за 100-бальною шкалою;
- для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за екзамен не може бути меншою 24 балів.

	Змістовий модуль 5	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2. Організація оцінювання:

У **першому семестрі** навчальна дисципліна поділена на 4 змістові модулі (1-4). *Перші два змістові модулі* присвячені українській дикторській школі, професійним вимогам до диктора та телеведучого, а також голосу як фаховому інструменту диктора. Ці модулі містять 10 год. лекційних, 2 год. консультацій, 28 год. практичних занять та 40 год., відведених на самостійну роботу студентів. Вивчення цих модулів завершується самостійно проведеним тренінгом для вдосконалення дикції та артикуляції, під час яких студент демонструє самостійно опановані практичні навички диктора.

Третій змістовий модуль містить 2 год. лекційних, 20 год. практичних занять і 32 год. самостійної роботи й присвячений основам ораторської майстерності, дикції та публічному виступу. На передостанньому практичному занятті цього модулю заплановано звітування про виконану самостійну роботу у вигляді виконання завдань на демонстрування ораторської майстерності, на останньому практичному занятті цього модулю – модульна контрольна робота.

Четвертий змістовий модуль присвячений основним поняттям звукорежисури та звукозапису, а також основним етапам і процесам роботи зі звуком в кіно і на ТБ. Цей модуль містить 2 год. лекційних, 2 год. консультацій, 22 год. практичних занять і 18 год. самостійної роботи. Вивчення четвертого модулю завершується демонстрацією виконаних практичних завдань із звукозапису.

Оцінювання успішності знань студентів проводиться у двох формах: семестрове оцінювання (семінарські / практичні заняття, самостійна робота) та підсумкове оцінювання (усно-письмовий іспит з презентацією майстерності виконання звукозапису та публічного виступу).

Успішне виконання завдань упродовж семестру (усне опитування та участь в обговоренні, практичні / семінарські заняття, тренінги для вдосконалення дикції та артикуляції, завдання із звукозапису, самостійна робота у вигляді підготовки до публічного виступу) забезпечує отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів – 100 балів (з них семестрове оцінювання – максимум 60 балів), підсумкове оцінювання (іспит, що складається з 2 теоретичних запитань, завдань із звукозапису та публічного виступу) – максимум 40 балів).

Якщо творчий проєкт здається пізніше зазначеного терміну, зменшується кількість балів (за кожен день затримки знімається 1 бал). Після початку екзаменаційної сесії роботи не приймаються.

Усі семестрові роботи (семінари, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися в Google Class у робочий час. Якщо студент з поважної причини пропустив семінар, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару.

У **другому семестрі** навчальна дисципліна містить 1 змістовий модуль (5). *П'ятий змістовий модуль* присвячений роботі з телевізійними текстами, зокрема від появи творчого задуму, написання тексту до озвучення, монтажу, виходу в ефір (базові навички) й містить 30 год. практичних занять і 30 год., відведених на самостійну роботу студентів. Вивчення модулю завершується презентацією індивідуального творчого проєкту, виконаного в межах годин, відведених на самостійну роботу студентів, що проводиться на передостанньому практичному занятті. На останньому практичному занятті проводиться модульна контрольна робота.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (семінарські / практичні заняття, тести, самостійна робота) та підсумкове оцінювання (усно-письмовий іспит з презентацією індивідуального творчого проєкту).

Успішне виконання завдання (усне опитування та участь в обговоренні, практичні / семінарські заняття, самостійна робота, тренінги для вдосконалення дикції та артикуляції, а також запис заданого матеріалу в телевізійній студії) забезпечує отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів – 100 балів (з них семестрове оцінювання – максимум 60 балів), підсумкове оцінювання (іспит, що складається з 2-х теоретичних питань, та презентація індивідуального творчого проєкту) – максимум 40 балів).

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та лабораторних/практичних занять

Назви тем та змістових модулів	Кількість годин, відведених на:			
	Усього	Лекції	Консультації/ практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Українська дикторська школа. Професійні вимоги до диктора та телеведучого				
Тема 1. Етапи становлення і реформування української дикторської школи: історичний аспект виникнення професії диктора та телеведучого.	10	2	-/4	4
Тема 2. Українська дикторська школа. Особливості роботи диктора новин та диктора закадрового тексту, телеведучого.	8	2	-/2	4
Тема 3. Трансформування професії диктора на телебаченні в роки становлення незалежності України.	6	-	-/2	4
Тема 4. Провідні українські та зарубіжні телеведучі (порівняльна характеристика).	8	-	-/4	4
Тема 5. Будова дихальної системи.	4	-	-/2	2
Тема 6. Дихання і звук. Типи дихання.	4	-	-/2	2
Тема 7. Вплив емоційного стану на дихальну систему.	4	-	-/2	2
Тема 8. Професійні вимоги до диктора.	4	-	-/2	2
Разом за модуль 1.	48	4	-/20	24
Змістовий модуль 2. Голос як фаховий інструмент диктора				
Тема 1. Голос диктора як тренований фаховий «інструмент». Постава і голосотворення. Звукотворення. Мовлення.	8	2	-/2	4
Тема 2. Артикуляційна гімнастика (вправи).	10	2	2/2	4
Тема 3. Інтонавання і подача звуку. Основні шаблони телевізійної начитки.	8	2	-/2	4
Тема 4. Постановка голосу. Регістри. Вихід звуку. Поєднання руху і безперервного звуку. Закрите звучання. Відкрите звучання.	6	-	-/2	4
Разом за модуль 2.	32	6	2/8	16

Змістовий модуль 3.				
Основи ораторської майстерності. Дикція. Публічний виступ				
Тема 1. Основи екранного виступу. Виступ перед камерою у телестудії.	8	2	-/2	4
Тема 2. Техніка мовлення у чистомовках, скоромовках, новинних текстах.	6	-	-/2	4
Тема 3. Дикція. Словесна дія в ораторському мистецтві.	6	-	-/2	4
Тема 4. Самопрезентація і публічний виступ: навички.	8	-	-/4	4
Тема 5. Етапи підготовки до публічного виступу.	6	-	-/2	4
Тема 6. Техніки подолання страху перед публічним виступом. «Квадратне» дихання.	6	-	-/2	4
Тема 7. Швидка артикуляційна підготовка до ефіру.	8	-	2/2	4
Тема 8. Сучасне радіо й телебачення.	6	-	-/2	4
Модульна контрольна робота	2	-	-/2	-
Разом за модуль 3.	56	2	2/20	32
Змістовий модуль 4.				
Основні поняття звукорежисури та звукозапису. Основні етапи й процеси роботи зі звуком в кіно і на ТБ				
Тема 1. Основні фізичні та психофізіологічні характеристики звуку.	6	2	-/2	2
Тема 2. Системи монофонічного кінематографу. Цифрове представлення звуку.	4	-	-/2	2
Тема 3. Звукове устаткування. Звукові інтерфейси. Цифрові можливості звукозапису і аудіомонтажу.	6	-	-/2	4
Тема 4. Загальні питання технології запису звуку в кіно й на телебаченні.	6	-	2/2	2
Тема 5. Робота зі звуком у підготовчому і знімальному періодах. Монтажно-тонувальний період.	6	-	-/4	2
Тема 6. Баланс і корегування фонограм. Робота зі звуковими ефектами.	6	-	-/4	2
Тема 7. Типи звукових перетворень. Механізми перетворення звуку. Візуальні звукові аналізатори.	6	-	-/4	2
Тема 8. Індикатори рівня сигналу. Міжнародні стандарти рівнів гучності.	4	-	-/2	2
Разом за модуль 4.	44	2	2/22	18
Разом за 1 семестр	180	14	6/70	90

Семестр 2				
Змістовий модуль 5.				
Робота з телевізійними текстами: від появи творчого задуму, написання, до озвучення, монтажу, виходу в ефір (базові навички)				
Тема 1. Організаційна структура телеканалів. Місце ведучого у системі ТБ. Посадові обов'язки.	6		-/2	4
Тема 2. Жанрова специфіка та мовно-інтонаційні особливості жанрів українського телебачення.	6		-/2	4
Тема 3. Етапи виробничого процесу на телебаченні. Поняття «новина».	6		-/4	2
Тема 4. Інформаційні жанри. ВМЗ.	8	-	-/4	4
Тема 5. Інформаційні жанри. Телевізійний інформаційний сюжет.	8	-	-/4	4
Тема 6. Перегляд сюжетів, програм з подальшим аналізом. Мовний тренінг. Етикет мовно-пластичної поведінки в кадрі.	8		-/4	4
Тема 7. Стендап і робота перед камерою: правила, лайфхаки, нюанси.	8		-/4	4
Тема 8. Інтерв'ю як метод і жанр телевізійної журналістики.	8		-/4	4
Модульна контрольна робота	2	-	-/2	-
Разом за модуль 5	60	-	-/30	30
Разом за 2 семестр	60	-	-/30	30
Разом за навчальну дисципліну	240	14	6/100	120

Загальний обсяг – 240 год., зокрема:

лекції – **14 год.;**

консультації – **6 год.;**

практичні заняття – **100 год.;**

самостійна робота – **120 год.**

9. Рекомендовані джерела

Основні джерела:

1. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. К.: Рад. школа, 1991. 260 с.
2. Безручко О.В., Десятник Г.О., Іщенко М.С., Полешко С.М., Порожна С.Г. Майстерність телевізійного ведучого як навчальна дисципліна та методика її викладання: навч. пос. К. КиМУ, 2015. 431 с.
3. Бідзіля Ю. Словник журналіста: Терміни, мас-медіа, постаті / За заг. ред. Ю. Бідзілі. – Ужгород: ВАТ «Видавництво «Закарпаття». 2007. 224 с.
4. Бойд Е. Ефірна журналістика: технології виробництва ефірних новин. К.: Ін-т журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. 2007. 429 с.
5. Гоян В. Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми: пос. для студ. Ін-ту журналістики. К. 2001. 52с.
6. Десятник Г.О., Полешко С.М. Майстерність телевізійного ведучого: навч. пос. К.: Вид-во КиМУ. 2012. 169 с.
7. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради: навч. пос. 2-ге вид. К. 2001. 240 с.
8. Халер М. Інтерв'ю: навч. пос. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2008. 404 с.
9. Шевченко Л. Ю. Сучасна українська мова: довідник; Л.Ю. Шевченко, В.В. Різун, Ю.В. Лисенко; ред. О.Д. Пономарів. К.: Либідь. 1993. 336 с.
10. Шумарова Н. П. Мовна компетенція особистості в ситуації білінгвізму. К.: КЛДУ. 2000. 284 с.

Додаткові джерела:

1. Бугрим В.В. Телебачення прямого ефіру. К. :Либідь. 1991. 200 с.
2. Гоян В. Психологічні аспекти сприймання глядачем екранного персонажа в аудіовізуальній комунікації. *Вісник Київського університету. Серія: Журналістика*. 2008. Вип. 16. С. 38–41.
3. Гоян В., Мисечко А. Аудіовізуальні аспекти творчості журналіста інформаційно-розважальної телепрограми. *Держава і регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2016. №1. С. 68–74.
4. Гречишкіна А.С. Жанр інтерв'ю на телебаченні: практика США та Західної Європи. *Молодий вчений*. 2019. №11 (75). С. 96–100.
5. Грицан Н. Технічка сценічного мовлення: навч.-метод. пос. Івано-Франківськ, 2020. 286 с.
6. Капська А.Й. Виразне читання. Практичні і лабораторні заняття. К.: Вища шк., 1990. 150 с.
7. Карпенко Ю.О. Фонетика і фонологія сучасної української літературної мови. Одеса, 1996. 456 с.
8. Культура української мови: довідник; за ред. В.М. Русанівського. К.: Либідь, 1990. 624 с.
9. Мордюк А. О. Проблема дотримання орфоепічних норм у новинних програмах на українському телебаченні. *Стиль і текст*. К., 2014. Вип. 15. С. 211–221.
10. Найєм Мустафа. Двобій за правду. Правила інтерв'ю Мустафи Найєма. 2019. 176 с.
11. Пономаренко Л. Електронні матеріали з культури української мови (на прикладі вживання прийменника ПО). *Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи*. 2015. № 7–8 (6). С. 68–75.
12. Пономаренко Л.Г. «Мати рацію» чи «бути правим»: авторитетне слово про культуру мови лінгвістичних словників. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. Одеса, 2014. Вип. 12. С. 30–34.
13. Пономаренко Л.Г. Мовностилістичні особливості слововживання в ЗМІ: з погляду редактора. *Держава і регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2012. С. 158–162.
14. Рогова Т.А. Персонаж та рейтинг: особливості взаємовпливу. *Молодий вчений*. 2015. № 8. Ч. 2. С. 167–170.
15. Саричева Л., Ільяхов М. Пиши, скорочуй. Як створити дієвий текст; перекл. О. Кобелецька. К.: Book Chef, 2019. 440 с.

16. Словник української мови; під ред. І.К. Білодіда. К.: Наук. думка. 1980. С. 350–600.
17. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова: завдання і вправи. К.: Мистецтво, 1995. 400 с.
18. Agenda setting theory [Electronic resource]. University of twente. – Reference: https://www.utwente.nl/cw/theorieenoverzicht/Theory%20Clusters/Mass%20Media/Agenda-Setting_Theory/. – Accessed: 01.02.2016
19. Defleur M., Dennis E. Understanding mass communication. Houghton Mifflin. 1981. 516 p.
20. Downie L., Kaiser R. The news about the news: American journalism in peril. 2003. 320 p.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Інтернет-ресурси:

1. Вправи на покращення дикції від Наталки Пазюк https://www.youtube.com/watch?v=6Vdu73pICj0&ab_channel=paziuk.
2. Культура мови. https://l-ponomar.com/category/kultura_movy.
3. Лисак Б. Як покращити дикцію: рекомендації та вправи. <https://happy monday.ua/yak-pokrashhyty-dyktsiyu-rekomendatsiyi-ta-vpravu>.
4. Майстер-клас Алли Самойленко «Як потрапити в кіно?» <https://www.youtube.com/watch?v=dO4bvZG1rF0>.
5. Норми української літературної мови. Орфоепічні норми літературної мови. <https://l-ponomar.com/normy-ukrayinskoji-literaturnoi-movy-orfoepichni-normy-literaturnoi-movy/>
6. Сценічна мова та дикторська майстерність: комплексні вправи від Софії Козуб / Star City/ <https://www.youtube.com/watch?v=uAN2Lga2XH0>.
7. Сценічна мова. Красива вимова українською. <https://www.youtube.com/watch?v=DAAFm5YgDVk>.
8. Сценічне мовлення – основа роботи над аудіокнигою. <http://yunpress.kiev.ua/news/scenichne-movlennia>.
9. Українські скоромовки для дітей. <https://l-ponomar.com/ukrajinski-skoromovky-dlja-ditej>.
10. Transmedia Storytelling: Narrative worlds, emerging technologies and global audiences <https://www.coursera.org/learn/transmedia-storytelling>.